

కలికాలం

శ్రీ వెంపటి నాగభూషణం

‘దయచేయండి...’

మహానస యశావస సర్వాధికారి...నాయరు, టీ - మూడు ప్లాస్కులూ నింపి...సినీమాకు అని...బయట తాళంవేసుకుని - అప్పుడే వెళ్లిపోయినాడు.

ప్రతిభా విలసనానికి...ఉత్సాహ - మంగళాచరణంగా, ధూమ...అమృతాస్వాదన ప్రవృత్తిని...సద్యోనిర్మిత భావసాధమాలకు, వీన్నెలు తీరుస్తూ...డాబామీద విశ్రమించి ఉన్నాను.

చక్కని బాబ్...అందమైన వేషం చాలా అందమైన రూపం : ఆ భావకవి కుమారుడు ఎవరో? గౌరవంతో ఆహ్వానించాను.

అతడు, మొగమాట పడుతూ !

‘ఇంత ప్రొద్దుపోయి మీ ఏకాంతాన్ని భంగం చేయడం...’

నేను అడ్డపడి !

‘ఎవరూ లేరు కనుక ఏకాంతం, ఫరవాలేదు ప్రొద్దుపోవడం ఏమిటి?...మన విషయంలో... ఎన్నడూ—గ్రుంకడు యానిశాసర్వభూతానాఠ’ అని నవ్వుతూ అభయంగా హెచ్చరించాను.

నూతనభాయి ఇంకా, కలతతోనే

‘తమతో పనిచేసి మాట్లాడుదామని’

‘అలాగే కూర్చోండి సంశయం ఎందుకు?’

‘ఇంకా మనవాళ్లుకూడా వచ్చారు’

‘ఏరీ’

‘పిలుస్తాను’

ఒకరోకరే మబ్బుతెర తొలగించుకొని వాలే చంద్రుడి కిరణాలులాగా వచ్చి, నిలుచున్నారు. ఆ తాతగారు వెండి నిగనిగల గడ్డంతో దివ్య సౌప్తవంతో వేదరూపావతారంలాగు చూడ వేమకగా ఉన్నాడు.

ఆమె పండు చక్కదనంతో యశావనోదయం వేళ నాగరక లోకాన్ని నోరూర తహతహ లాడించిన విలాసచ్ఛాయలతో ఇంకా కాంక్ష ణీయంగానే ఉన్నది.

ఆతడు అఖిలాప్స రోగంగా విటుడికి సహజ మైన రాసిక్య దర్జాతో ఉత్తమలక్షణ లక్ష్మీ తుడుగా!—

ఆ నలుగురికీ ఆసనములు అమరిచి ఉప విష్టులైన తరువాత టీపాయ్ తెచ్చి నడుమగా ఉంచాను.

ఆమె ఇల్లాలి ఆదరణతో లేచి లోపలికి వెళ్లివచ్చి మా కందరికీ టీప్రదానం చేసింది, స్వతంత్రించి!

సిగరెట్ వేలిగించి టెన్ అందరికీ అందు బాటుగా అందిచ్చే మర్యాదతో ముందుకు జరిపి సావధానుణ్ణి అయినాను. వారు ఎవరూ, స్వీకరించలేదు.

మానం

‘ఇక ఉపక్రమించండి’ - అని చూపులతో అందరినీ రెట్టించాను.

‘వీరు దేవగురువు - బృహస్పతి’ అని కవి కుమార వేషధారి తల ఊగించి తాతగారిని నిర్రేశించాడు.

‘ఈతడు దేవరాజు, శతక్రతుడు’ - అంటూ తాతగారు విలాస పురుషుణ్ణి ఇంద్రుని తెలియ పరచినారు.

అంత, ఆయన అందుకొని!

‘ఈమె దేవమోహిని రంభ’

ఆమె తనవంతుగా

‘ఈమహానుభావుడు నారదుడు’ అని కవి కుమారుని!

నమ్మినాను. ఆశ్చర్యపడలేదు. సబబుగా స్వాభావికంగానే ఉన్నది.

‘గురుపాదులు విషయం వివరిస్తారు’ అని ఇంద్రుడు కార్యభారం తాతగారిమీద వేశాడు.

ఆయన గొంతు సవరించుకోకుండా మసల కుండా యకాయకిని.

‘విపరీత సిద్ధాంత ప్రచారంవల్ల ప్రస్తుతం స్వర్గం దేవస్వామ్య ప్రభుత్వంగా మారిపోయింది. అమర కుమారులసామ్యవాదావలంబన పరిణా మంగా దేవరాజు రాజ్యచ్యుతు డైనాడు.

‘విప్లవ నాయకుడైనా తండ్రిని యీ సీతికి తీసుకుని వచ్చినా మమత వీడలేక శచీదేవి జయంతుడి దగ్గరే నిలిచిపోయింది. మేము పూవు లవిచ్చిన ఊరిలో...అన్ని మీ సామెత ఉన్నదే! అక్కడ ఉండడానికి యిట్టలలేక మాకు, ఇంకా ఈ లోకంలో పూజ్యభావం కొరవడలేదనుకొని తలదాచుకునేందుకు తరలివచ్చాము’

‘మేము ధన్యులము’ అని మోకరిలి, సాంజ లిన్నై సవినయ - కృతజ్ఞతను విన్నవించాడు.

‘ఉహూఁ, అదికాదు. పూజలందు కొనడానికి కాదు, మేము వచ్చినది. మీతో కలిసిపోయి సామాన్య మానవులులాగా ఉచిత ధర్మాచరణం వల్ల!’

‘తమ అభిప్రాయం’

‘తేట తెలుగున చెబుతాను. ఎదైనా ఉద్యోగం. ఉద్యోగాలు దొరికితే’

‘తెల్లబోయినాను. కలా నిజమా?’

‘సంశయించవద్దు నిజమే. మీ సలహా కోసం మీ దగ్గరకు’

‘తాము ఈవిధేయపరమాణువును ‘మీరు’ అని సంబోధించడం’

‘మరచిపోతున్నారు. సామాన్యమానవులు, సాటి పెద్దమనుష్యులు, — ఒకరినొకరు అలా అనుకుంటారు. ఆఁ మీదగ్గరకే వచ్చింది. నచ్చ చెప్ప నవసరం లేకుండా నమ్ముతారనే. సరేనా?’

‘తల ఊపాను’

‘స్వవిషయం:—గీర్వాణంలో కావ్యశాస్త్రాదులతో నాకుఉన్న పరిచయం నిజ్జలైన మీకు విశదమే:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో అధ్యాపక పదవి ఎదైనా లభించడానికి అవకాశం’

‘క్షమించాలి అది లభించదేమో?’

‘ఏమి?’

‘తమ యోగ్యతకు నిదర్శనం’

‘బాబూ మీ ప్రస్తుత సంప్రదాయాలు తెలియవు కనుకనే-అడుగుతున్నాను. సంకోచం లేకుండా చెప్పవలె’

‘తమ్ము ఉభయ భాషా ప్రవీణకాని, విద్వాన్ కాని, ఎం. ఏ. కాని ఈలాటివేమీ సంపాదించ

లేదు. పోనీ, వృద్ధులు కనుక పండితులు కనుక ప్రయత్నం చేద్దామన్నా, సర్వీస్ లేదు, ఎబ్బే అదేమీ ప్రయోజనం లేదు. అన్యధాభావించ రని తలచి మనవిచేస్తున్నాను. సుఖంగా కాలక్షేపం కావాలని ఉంటే ఆశ్రమ స్వీకారంచేసి శీశాధిపత్యం సృష్టించుకోండి. మీ పాండిత్యానికి వినియోగం లేకపోయినా, పాద ఉదర పూజలు సుష్టుగా జరుగుతవి’

ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. మనసులతో కూడబలుకు కుని ఆలోచిస్తూ ఊరుకున్నారు.

‘ఇక నాకథ’ - అని బ్రహ్మమానస పుత్రుడు.

‘మీరు’ మీకేమండీ సినీమాలో నాట కాలో వేషాలు వేయవచ్చును. మీ దివ్య గానానికి - అని అమితోత్సాహంతో జవాబు దూకించాను.

‘మీరు గమనించినట్లు లేదు. మహతి అక్కడే పదలివచ్చాను’ - అంటూ కలహో శనుడు చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

‘ఆ రైట్స్లో వాద్యకుడుగా; కాదు వెళ్లమన్నది. మీ అమృత - అమర దివ్యగాన వాహీనులు’

రంభ పడుచుపిల్ల పరువముతో పకపక నవ్వుతూ ఆతన్ని చూసి ‘చెప్పవేం ఇంకా దాచి లాభం లేదు’ అని కొంటెతనం చేసింది.

‘నేను పాడలేను’ - నారదుడు చాలా సిగ్గు పడుతూ అన్నాడు.

‘ఆహఁఁ నిజంగా’ నమ్మలేని ఆశ్చర్యంతో నేను యదార్థాన్ని సంశయించాను. అవునని రంభ తలతిప్పింది.

‘పాట పాడడం దివ్యగానామృతం వర్షించడం - మహతి. నేను కేవలం నాదాన్ని లోకాలవెంట మోయడమే’

‘అలాగేం గట్టిచిక్కే వచ్చిందే? పోనీ ఇలా చేయండి మీ పేరుతోనే వ్యవహరించడానికి వీలవుతుందా?’

‘అప్పుడు’

‘నారదుడు వేషం వేస్తున్నాడంటే జనం విరగబడుతారు. అదీ ఒక్క సినీమాకు అయితేనే వీలుఉన్నది. ఇంకొకరిచేత పాడించి సింక్రోనైజ్ చేయవచ్చును’

‘ప్రచ్ఛన్నంగా వర్తించడం ముఖ్యవిధి అని నేను మనవిచేసింది మీరు విస్మరిస్తున్నారు’

‘అయితే ఒక్కటే ఉపాయాంతరం కనబడుతూన్నది. పారవశ్యం - ఆవేశం అభినయించగలరా?’

‘ఓ పుట్టినప్పటి నుంచీ చేస్తున్నవనే అది’

‘అయితే భజన సమాజం స్థాపించండి’

ఈ సూచనకూడా మానవర్యాలోచనానంతరం అంగీకార లాభాన్ని సంగ్రహించుకున్నది.

‘ఏమమ్మా మీరు’ - అని రంభను పలుకరించాను.

‘ఏం చేయమంటారు’ - అని చాలా ఆప్యాయంగా అమాయకంగా చిరునవ్వులో సమీపించింది.

‘నాట్యాభినయములలో...’

‘నిధి’ - అని దేవరాజు అందిచ్చాడు.

‘కాని క్షమించండి పడుచుపిల్ల అయితేనే గాని. భరతాభినయ ప్రదర్శనాలకు ప్రైవేట్ పలుకదు’

‘పోనీ నేర్పుతాను’

‘ఎవరికి? నానులు కళాజీవనం మానుకుని సామాన్య గృహిణులుగా తయారు కావడానికి కట్టుదిట్టములు చేసుకుంటున్నారు’

‘ఇంకా ఇతరులు’

‘ఉన్నారు నేర్చుకుంటారు కాని, ఫాక్స్ ట్రాట్...వాల్లు ఈలాటివి మీకు రావుకదూ’

‘ఆ సంగతి రవంత ఆలోచనలో పడనిచ్చినా నా మాట తేల్చండి. పురుషులందరూ అయిన శర్వాత్, ఈ వయ్యారి’ అంటూ, దేవరాజు సరసోక్తులతో. అడ్డుతగిలాడు.

‘మీరు ఏం చేయాలని ఉన్నది?’

‘ఏమో, ఏమీ తోచడం లేదు’

‘అయినా’

‘ఇదివరకల్లా ఐరావతాన్ని ఎక్కి నందన వనంలో తిరగడం, అచ్చరల ఆటపాటలతో కాలం గడపడం, సోమపానం చేయడం, కులాసాగా కొలువు చేయడం, మీకు తెలిసిందే కదా? ఇంతకు మించి ఏమీ పనులుచేసే అలవాటు లేదు. మరి, ఇప్పుడు’

‘కు బేరుడు’

‘ఆతని పని బాగుంటే ఏచిక్కు లేకపోను. సర్వ సంపదలూ నవనిధులూ అందరూ పంచుకున్నారు, ఊడలాక్కుని! మాతో కలసిరానని అమెరికా లేదూ - పాశ్చాత్యులండం - ఆ త్రోవ పట్టాడు. అతనికి ధనేషణ పూర్వమంత ముమ్మరం

గానూ ఉన్నది. మేము భారతవర్షాన్ని విడువ లేక ఇక్కడకు—

‘ఉండండి. మహామజా అయిన ఊహ తోచింది. ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ పెట్టరాదూ? నారదులవారు ఆర్థనైజరుగా బాగా పనికి వస్తారు - ఎప్పుడూ సంచారంచేసే అలవాటున్నది గనుక గురువులవారు - సెక్రటరీ, రంభమ్మగారు - కాన్వాలర్ - అందరూ ఒక చోటనే ఉండవచ్చును - యథాపూర్వంగానే, లోకులందరి పుణ్య పాపాలూ కాక ప్రాణాలూ కూడా మీ చేతిలోనే ఉంటవి.

‘నెగలేనేమో? నిర్వహించ లేకపోతే’

‘కంపెనీదోషను అదిపోతుంది? మీకమీషన్ కు లోపం ఉండదు. కాలుకదల్చినవసరంలేకుండా సుఖజీవనం చేయవచ్చును. ఏమంటారు?’

‘బాగానే ఉన్నది. కాని ఆలోచిస్తాను ఈ విషయం’

రంభ, సైగచేసి నన్నుపిలిచి దూరంగా తీసుకు వెళ్లి ‘నాకు అది ఇష్టంలేదు’ అన్నది మారాముచేస్తూ.

‘ఏది?’

‘మీరు చెప్పారే, ఇప్పుడు - కంపెనీ. అది నచ్చడంలేదు. నా ఆటపాటలకీ చాకచక్యానికీ వినియోగం వుండేలాగు కళాసంబంధమైన’

—ఆలోచించి చూశాను ఊఁ.

‘అయితే ఒకశ్రేణిలోవ కనబడుతున్నది. మీ వయస్సు మనుష్య మానాన్ని బట్టి మనవి చేస్తున్నాను. మీ విగ్రహగాంభీర్యం అనువు గానే ఉన్నాయి. సేజిమీద మగవేషం వేయడానికి ఇష్టమేనా?’

రంభ రిచ్చపడి పోయింది.

‘మగవేషమా? బావగారు పరిహాసంకోసం అంటున్నారు’ అని వయ్యారం తెచ్చిపెట్టుకుంటూ మరీ దగ్గరకు రాబోయింది.

నేను వెనుకకు తగ్గి.

‘తమతో మాతృసమానలైన తమతో— మీకేం మతిపోయిందా? - చూపుతో వాక్యం పూర్తిచేశాను... ఆమె నవ్వుతూ.

‘మీది యజ్ఞాదికములు ఆవిచ్ఛిన్నంగా జరిగిన సనాతనవంశం. మనకు సరసాలవరస ఉన్నది. నాకు మీమీద ఆ స్వాతంత్ర్యం ఉన్నది. సరి, దానికేంగాని, నిజమేనా-మొగవేషం వేస్తే బాగుంటానా? నవ్వుకుండా నావంక చూసిచెప్పండి’

నమ్మించాను.

‘మరి ఆయన మాట?’

‘ఎవరూ?’

‘ఇందుడు’

‘మీరు మగవేషం, ఆయన ఆడవేషం’ మాటవరుసను అనేశాను, ఆలోచించకుండాను.

రంభ చిన్నపిల్లలాగ గంతులు వేస్తూ

‘బాగున్నది’ అని, సంతోషించింది.

‘ఊరికే అన్నాను’

రంభ నిరుత్సాహంతో

‘అంతేనా నేను నిజమనే అనుకున్నాను’ అని ఉస్సరన్నది.

పరాకున మీద చెయివేసి సమాశ్వాసిస్తూ ‘ఆయన ఒప్పుకుంటాడా?... వేయగలడా అని, నా అనుమానం’ అన్నాను.

‘ఓ ఒప్పించేభారం నాది. అలవాటు ఉన్నది కాదూ వేషం వేయడంలో’

‘ఎప్పుడు వేశారు?’

‘పూబోడికోసం కోడివేషం వేయగా లేనిది వచ్చిన బహుమానాలూ పతకాలూ, తెలుసును కాదూ, అవసరం గడుపుకునేందుకు ఆడవేషం వేయడం? నాదీ పూచీ’

‘ఏమిటా దేవరహస్యాలు, ఎంతకూ తెమల కుండా ఉన్నవి?’ అని నవ్వుతూ శతమన్యుడు మమ్ములను సమీపించాడు.

నేనేమీ చలించలేదు. మాటాడలేదు. రంభ ఆయనవైపు తమాషాగా చూసి సంగ్రభమంతో సరంభంతో

‘ప్రియురాలా’ అని కౌగలించుకున్నది. అతడు తత్తరపడి విడిపించుకుని.

‘ఏమిటి ఈవివేకం?’ అని కలవరపడినాడు.

‘తరువాత చెబుతాను రండి’

వారడ - దేవగురుల వద్దకు వచ్చాము. వారు లేచి నిలుచున్నారు.

‘ఇక ఉంటాము. మళ్లీ వీలైతే నప్పడు’

‘ఆలాకాదు. తమరు అందరూ ఇక్కడే ఉండిపోయి నన్ను ఆదరించాలి. అమృతోపచారములు కరవైనా’

‘మీ టీ రుచిచూసిన తరువాత అమృతం వెగటాతున్నది’ అని రంభ మేలమాడింది.

‘ఉండాలి తప్పదు’ ప్రాంబలినై బ్రతిమాలు కున్నాను.

అందరూ చిరునవ్వు. బిగ్గరగా రంభ. కలహాసం... నన్న గిలుతూ... దూరాన్నుంచి... దూరంగా దూరంగా వీణెమీటినట్లు.

* * *

‘ఆట చాలా బాగున్నది. అయ్యా’

చాప పరుచుకోబోతూ నేను మెళకువగా మసలుతుండడం చూసి నాయరు పలుకరించాడు.

చిరకాలమునుండి బాధించుచున్న మూత్రవ్యాధులకును శగ (గనేరియా) వ్యాధికిని క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన దివ్యోషధము

కృత్రిమములకు జాగ్రత్త “కోడి మార్కు”ను చూసి కొనుడు

గొనో కిల్లర్ (రిజిస్టరు) టెడ్

ఈ ఔషధము ఇంగ్లీషు మందులను దేశీయ ఔషధములను పుచ్చుకొనినను గుణము కలుగనియెడలను, యింజక్షనులవలనను, వాక్సినులవలనను గూడ లాభములేక పోయినయెడల, కడపటి ప్రయత్నముగా మా గొనోకిల్లరునుగూడ పుచ్చుకొని చూడుడు. మూత్రము రుఘారీగా వెడలును. మూత్రము పోవుచున్నపుడు కలుగు మంట తగ్గిపోవును. మూత్రనాళమునందలి వాపు తీసిపోవును. మూత్రము బొట్టుగా పడుట, మేహరోగమువలన మూత్రద్వారము నుండి పోవు తెలుపు, మూత్రద్వారముయొక్క వాపు, నరముల జబ్బు మున్నగు వ్యాధులన్నియును స్త్రీలకున్న

పురుషులకునుగూడ గొనోకిల్లరువలన కుదురును. ఖరీదు 50 మాత్రలుగల సీసా రు. 3-0-0. కృత్రిమములు చూచి భ్రమకెందవలదు.

మా పుంజామార్కు గమనింపుడు. వి. పి. చార్జీ ప్రశ్నేకము. అడ్రెసు :- డాక్టరు డి. యన్. జస్సాని

Dr. D. N. JASANI, Girgaum Back Road, Bombay 4
 Madras Agents :- DADHA & CO., Nainiappa Naick St., P. T., Madras